

UZASADNIENIE

Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty Dolina Leniwej Obry PLH080001, został wyznaczony w związku z wypełnieniem zobowiązań Państwa Polskiego względem wymogów wynikających z Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w *sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory* (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992, ze zm.), na podstawie decyzji Komisji Europejskiej z dnia 13 listopada 2007 r. w *sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny* (akt normatywny notyfikowany jako dokument nr C(2007) 5403), Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L12/383 z 15.01.2008). Powyższa decyzja została zastąpiona decyzją wykonawczą Komisji Europejskiej nr 2013/741/UE z dnia 7 listopada 2013 r. w *sprawie przyjęcia siódmego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny* (akt normatywny notyfikowany jako dokument nr C(2013) 7358) Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej L/350/287 z 21.12.2013 r.).

Na podstawie art. 131 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. Nr 199, poz. 1227, z 2008 r. ze zm.) do zadań regionalnego dyrektora ochrony środowiska, należy w szczególności, ochrona i zarządzanie obszarami Natura 2000 na zasadach i w zakresie określonych ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 627, ze zm.), dalej zwaną ustawą: *o ochronie przyrody*.

W związku z powyższym, regionalny dyrektor ochrony środowiska, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000 na podstawie przepisu art. 27a ust. 2 ustawy *o ochronie przyrody*, oraz koordynujący w myśl przepisu art. 32 ust. 3 ww. ustawy, funkcjonowanie obszarów Natura 2000 na obszarze swojego działania, obowiązany jest do sporządzenia oraz przyjęcia środków ochrony, o których mowa w regulacji art. 28 ustawy *o ochronie przyrody*.

Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 28 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody*, dla obszaru Natura 2000 sprawujący nadzór nad obszarem, sporządza projekt planu zadań ochronnych na okres 10 lat; pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty lub od dnia wyznaczenia obszaru specjalnej ochrony ptaków. Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy *o ochronie przyrody*, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i/lub przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000.

Podstawowym celem opracowania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, jest jak najszybsze rozpoczęcie działań niezbędnych dla skutecznej jego ochrony, czyli wdrożenie stosownych środków ochrony mających na celu utrzymanie (jeżeli jest właściwy) lub przywrócenie (jeżeli jest niezadawalający lub zły) właściwego stanu ochrony

przedmiotów ochrony obszaru. Obowiązek osiągnięcia tak sformułowanego celu działań ochronnych na gruntach o różnej strukturze własności, w tym w szczególności stanowiących własność prywatną, wymógł na ustawodawcy nadanie planu zadań ochronnych - statusu normy prawnej ustanawianej w formie zarządzenia jako akt prawa miejscowego.

Zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 8 ustawy *o ochronie przyrody*, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 położonego na terenie więcej niż jednego województwa ustanawiają wspólnie, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, regionalni dyrektorzy ochrony środowiska, na których obszarze działania znajdują się części tego obszaru. Uwzględniając Standardowy Formularz Danych obszaru Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001, należy wskazać, iż zgodnie z pkt 2.5 ww. dokumentu, przedmiotowy obszar położony jest administracyjnie wyłącznie w granicach województwa lubuskiego (na terenach gmin: Międzyrzecz, Trzciel, Świebodzin, Szczaniec, Zbąszynek oraz Babimost), a co za tym idzie, przytoczony wyżej przepis prawa art. 28 ust. 8 ustawy *o ochronie przyrody*, nie znajduje podstaw do zastosowania w niniejszym postępowaniu legislacyjnym.

Szczegółowy zakres i tryb sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz spektrum prac koniecznych do wykonania na potrzeby opracowania projektu planu, określa art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody* oraz rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 z 2010 r. ze zm.), a także rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. z 2012 r. poz. 506).

Zgodnie z art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody*, projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 zawiera:

- 1) opis granic obszaru i mapę obszaru Natura 2000;
- 2) identyfikację istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony;
- 3) cele działań ochronnych;
- 4) określenie działań ochronnych ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania, w tym w szczególności działań dotyczących:
 - a) ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk,
 - b) monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz monitoringu realizacji celów, o których mowa w pkt 3,
 - c) uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony;
- 5) wskazania do zmian w istniejących studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, planach zagospodarowania przestrzennego województw oraz planach zagospodarowania przestrzennego morskich wód wewnętrznych, morza terytorialnego

i wyłącznej strefy ekonomicznej dotyczące eliminacji lub ograniczenia zagrożeń wewnętrznych lub zewnętrznych, jeżeli są niezbędne dla utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000;

- 6) wskazanie terminu sporządzenia, w razie potrzeby, planu ochrony dla części lub całości obszaru.

Ponadto, przy opracowaniu projektu planu, regionalny dyrektor ochrony środowiska obowiązany jest do stosowania, oprócz wyżej przytoczonych przepisów prawa powszechnie obowiązującego, wytycznych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (GDOŚ) z dnia 12 grudnia 2012 r. „w sprawie opracowania planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000”, a także Instrukcji wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000, GDOŚ. wersja 2012.1.

Organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z przepisem art. 28 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*, ma obowiązek zapewnienia możliwości zainteresowanym osobom i podmiotom prowadzącym działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, udział w pracach związanych ze sporządzaniem projektu tego dokumentu, a także zgodnie z regulacją przepisu art. 28 ust. 4 ww. ustawy, obligatoryjnie zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie projektu dokumentu.

Ponadto, organ sporządzający projekt planu zadań ochronnych, zgodnie z dyspozycją art. 21 ust. 2 pkt 24 lit. a ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obowiązany jest do podania informacji o projektach planów zadań ochronnych tworzonych dla form ochrony przyrody, w publicznie dostępnych wykazach danych, o których mowa w art. 23 w/cyt. ustawy.

W myśl przepisu art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*, (Dz. U. Nr 31, poz. 206), projekt planu zadań ochronnych, wymaga uzgodnienia z właściwym miejscowo wojewodą, a także w szczególnych sytuacjach zgodnie z art. 97 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*, zaopiniowania przez regionalną radę ochrony przyrody, działającą przy właściwym miejscowo regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, sporządził projekt planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001, uwzględniając przepis art. 28 ust. 10 ustawy *o ochronie przyrody* oraz treść rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. *w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*, a także postanowienia obowiązujących wytycznych i instrukcji.

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu planu, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, jako organ sprawujący nadzór nad obszarem, obowiązany był do dokonania szeregu czynności obejmujących m.in.:

- 1) opis granic obszaru, który dokonano w formie wektorowej warstwy informacyjnej, w oparciu o wyznaczenie 1 314 punktów węzłowych, dla których podano długość i szerokość geograficzną w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-1992, zgodnie z wymogami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 października 2012 r. w sprawie państwowego systemu odniesień przestrzennych (Dz. U. z 2012 r. poz. 1247);
- 2) ustalenie terenu objętego projektem planu zadań ochronnych, polegającym na sprawdzeniu, czy zachodzą przesłanki do nie obejmowania planem zadań ochronnych części lub całości obszaru Natura 2000 na podstawie warunków określonych przepisem art. 28 ust. 11 ustawy o ochronie przyrody.

Zgodnie z przytoczonym przepisem prawa, planu zadań ochronnych, nie sporządza się dla obszaru Natura 2000 lub jego części: (1) dla których ustanowiono plan ochrony, o którym mowa w art. 29 ustawy o ochronie przyrody; (2) dla obszaru lub jego części - pokrywającego się w całości lub w części z obszarem parku narodowego, rezerwatu przyrody lub parku krajobrazowego, dla których ustanowiono plan ochrony uwzględniający zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody; (3) dla obszaru lub jego części - pokrywającego się w całości lub w części z obszarem parku narodowego lub rezerwatu przyrody, dla których ustanowiono zadania ochronne uwzględniające zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody; (4) dla obszaru lub jego części - pokrywającego się w całości lub w części z obszarem będącym w zarządzie nadleśnictwa, dla którego ustanowiony plan urządzania lasu uwzględnia zakres, o którym mowa w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody.

Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających uznano, iż w postępowaniu obejmującym sporządzenie projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001, zachodzi przesłanka o której mowa w art. 28 ust. 10 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody, w odniesieniu do rezerwatu przyrody "Czarna Droga", dla którego ustanowiono plan ochrony w drodze zarządzenia Nr 2/2013 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 23 stycznia 2013 r. (Dz. U. Woj. Lub. z 2013 r. poz. 564), oraz rezerwatu przyrody „Uroczysko Grodziszczce”, dla którego ustanowiono plan ochrony w drodze zarządzenia Nr 45/2012 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 7 listopada 2012 r. (Dz. U. Woj. Lub. z 2012 r. poz. 2247), a także rezerwatu przyrody "Kręcki Łęg", dla którego ustanowiono plan ochrony z drodze zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 28 lutego 2014 r. (Dz. U. Woj. Lub. z 2014 r. poz. 578).

W związku z powyższym, plan zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru Natura 2000 ustanowiony został zgodnie z § 1 ust. 2 niniejszego zarządzenia, dla powierzchni 7 034,39 ha.

- 3) ustalenie przedmiotów ochrony obszaru objętego projektem planu zadań ochronnych, polegające na dokonaniu czynności weryfikacji danych wyjściowych o obszarze, w tym w szczególności przekazanych do Komisji Europejskiej w formie opisowych i przestrzennych baz danych, a także uwzględnieniu aktualnych wyników badań naukowych oraz dostępnych źródeł literaturowych, w zakresie ustalenia istotności obszaru dla ochrony siedlisk przyrodniczych oraz populacji gatunków zwierząt, występujących w obszarze.

Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, zwrócił się do Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, wnioskiem z dnia 6 marca 2013 r. o dokonanie aktualizacji informacji zawartych w Standardowym Formularzu Danych obszaru Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001. W dniu 6 sierpnia 2013 r. dokonano korekty merytorycznej przedmiotowego dokumentu, publikując zaktualizowany Standardowy Formularz Danych obszaru, na prowadzonym przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oficjalnym portalu internetowym sieci obszarów Natura 2000 w Polsce. Informacje naukowe zawarte w powyższym dokumencie w zakresie wykazu siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk, stanowiły podstawę merytoryczną przy opracowaniu niniejszego planu zadań ochronnych.

Zgodnie z powyższym dokumentem (z datą aktualizacji: 2013-10), obszar Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001, pełni w skali kraju istotne znaczenie dla ochrony dwunastu typów siedlisk przyrodniczych oraz sześciu gatunków roślin i/lub dzikich zwierząt i ich siedlisk¹, wymienionych w załączniku I oraz II Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory, a także ujętych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 listopada 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. z 2013 r. poz. 1302).

- 4) ustalenie oceny stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru objętego projektem planu zadań ochronnych, na podstawie parametrów określonych rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, a także indywidualnego zestawu wskaźników, przyjętych na podstawie wiedzy naukowej do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy o ochronie przyrody oraz raportów i notyfikacji, o których mowa w art.

¹ 3150 Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami *Nymphaea*, *Potamogeton*; 6410 Zmienne wilgotne łąki trzęślicowe *Molinia*; 6430 Ziołorośla górskie *Adiantum* i ziołorośla nadrzeczne *Convolvulus sepium*; 6510 Nizowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherum elatior*; 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska przeważnie z roślinnością z *Scheuchzeria-Caricetea*; 9110 Kwaśne buczyny *Luzulo-Fagetum*; 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny *Galio-Carpinetum*, *Tilio-Carpinetum*; 9190 Kwaśne dąbrowy *Quercion robur-petraeae*; 91D0 Bory i lasy bagienne i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne; 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe olszowe i jesionowe *Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnus glutinosa-incanae*, olsy źródliskowe; 91F0 Łęgowe lasy dąbowo-wiązowo-jesionowe *Ficario-Ulmetum*; 91T0 Sosnowy bór chrobotkowy *Cladonia-Pinetum* i chrobotkowa postać *Peucedano-Pinetum*; 1145 Piskorz *Misgurnus fossilis*; 1188 Kumak nizinny *Bombina orientalis*; 1337 Bóbr *Castor fiber*; 1355 Wydra *Lutra lutra*; 1060 Czerwończyk nieparek *Lycena dispar*; 1832 *Caldesia didyma* dziesięciornikowata *Caldesia pinnatifolia*.

38 tej ustawy. W przypadku ewentualnego braku wskaźników względem niektórych siedlisk przyrodniczych i/lub gatunków, ocena stanu ochrony, została dokonana na podstawie indywidualnej oceny eksperckiej, przy zachowaniu jednak, bezwzględnego warunku spójności metodycznej z podejściem przyjętym w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających ustalono, iż na osiemnaście przedmiotów ochrony obszaru - pięć: (6430, 9110, 9190, 1337, 1355) uzyskało oceny na poziomie właściwego stanu ochrony (FV), siedem: (6410, 6510, 9170, 91D0, 91E0, 91F0, 1832) uzyskało łączną ocenę stanu ochrony na poziomie niezadawalającym (U1), natomiast w odniesieniu do sześciu przedmiotów ochrony: (3150, 7140, 91T0, 1188, 1060, 1145), określono ich stan zachowania jako niezany (XX);

- 5) przeanalizowano istniejące i potencjalne zagrożenia dla utrzymania lub osiągnięcia właściwego stanu zachowania przedmiotów ochrony obszaru, a także dokonano oceny prawdopodobnych kierunków zmian uwarunkowań przyrodniczych i gospodarczych oraz ich możliwego wpływu na parametry oceny stanu ochrony siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla których ochrony wyznaczono przedmiotowy obszar Natura 2000.

Na podstawie przeprowadzonej analizy wykazano, że do najistotniejszych zagrożeń obszaru odpowiadających w głównej mierze za określony powyżej stan ochrony przedmiotów ochrony, należy w szczególności zaliczyć: (1) zaniechanie lub brak ekstensywnego koszenia, a także zarzucenie pasterstwa i brak wypasu trwałych użytków zielonych, stanowiących cenne siedliska przyrodnicze, (2) zubożenie różnorodności biologicznej leśnych siedlisk przyrodniczych ("niska naturalność") na skutek deficytu, martwego drewna rozkładającego się w przedmiotowych ekosystemach, (3) a także potencjalne zmiany związane z regulacją koryta rzeki Obry oraz intensywnym osuszaniem obszaru w skutek dynamicznego rozwoju działalności melioracyjnej, prowadzonej wyłącznie w kierunku oraz zakresie odwodnieniowym obszaru;

- 6) sformułowano cele działań ochronnych do osiągnięcia w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający ich monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji. W odniesieniu do pięciu przedmiotów ochrony obszaru: 6430, 9110, 9190, 1337, 1355 - zaplanowano utrzymanie obecnie istniejącego, właściwego stanu ich ochrony, poprzez zachowanie dotychczasowego modelu oraz poziomu intensywności działalności gospodarczej w obszarze, jako zasadniczego czynnika generującego ww. wartość przyrodniczą i stanowiącego podstawę do desygnacji obszaru jako ostoja Natura 2000.

Odnosnie siedlisk przyrodniczych: 6410 i 6510 zaplanowano poprawę stanu ich ochrony (głównie w zakresie parametru struktura i funkcja), poprzez utrzymanie i/lub wprowadzenie określonej formy ekstensywnego użytkowania gospodarczego, zgodnej z zasadami i wymogami ochrony przedmiotowych ekosystemów. Natomiast odnośnie leśnych siedlisk przyrodniczych: 9170, 91D0, 91E0 i 91F0 zaplanowano poprawę stanu ich ochrony, głównie w zakresie wzrostu ich "unaturalnienia" oraz podniesienia poziomu różnorodności biologicznej wszystkich płatów występujących w obszarze. Z kolei, w odniesieniu do siedlisk przyrodniczych lub gatunków: 3150, 7140, 91T0, 1188, 1060

i 1145 zaplanowano uzupełnienie stanu wiedzy, w zakresie niezbędnym dla skutecznej ochrony ich zasobów w obszarze. W przypadku gatunku 1832 zaplanowano poprawę uwarunkowań siedliskowych na obecnym stanowisku występowania gatunku, a także zwiększenie liczebności populacji, poprzez utworzenie co najmniej jednego, dodatkowego stanowiska występowania przedmiotowego gatunku w obszarze.

Powyższe cele działań ochronnych zostały sformułowane przy uwzględnieniu istniejących uwarunkowań społeczno-gospodarczych, a także panujących ograniczeń wynikających zarówno z dostępności określonych metod i środków technicznych w zakresie działań związanych z ochroną przyrody, w tym również aktualnego stanu wiedzy przyrodniczej, przy zachowaniu jednak, ogólnej zasady przybliżenia obszaru do stanu *"przyrodniczo optymalnego"* tj. przywrócenia właściwego stanu ochrony, wszystkim przedmiotom ochrony na poziomie obszaru Natura 2000;

- 7) ustalono działania ochronne zapewniające skuteczne i efektywne osiągnięcie celów działań ochronnych, a także monitoring przyjętych parametrów stanu ochrony wszystkich przedmiotów ochrony obszaru. W odniesieniu do poszczególnych siedlisk przyrodniczych i gatunków, zaplanowano środki ochrony obejmujące działania polegające w szczególności na: (1) dla siedlisk: 6410 i 6510 - wdrożeniu odpowiednich metod użytkowania gospodarczego zgodnie z wymogami programu rolno-środowiskowo-klimatycznego - dedykowanego ochronie tych siedlisk, przy uwzględnieniu dyspozycji określonej przepisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 kwietnia 2012 r. *zmieniającego rozporządzenie w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*; (2) dla siedlisk: 9110, 9190, 9170, 91D0, 91E0, 91F0 - przyjęto działanie polegające na ochronie zachowawczej przedmiotowych ekosystemów, poprzez wyłączenie z użytkowania rębego ich drzewostanów. W odniesieniu do siedliska przyrodniczego 9170 zaplanowano wyłączenie z użytkowania rębego około 27% całkowitych zasobów ekosystemu w obszarze, 100% zasobów w odniesieniu do siedliska 91D0, 100% zasobów w odniesieniu do siedliska 9110, 75% zasobów w odniesieniu do siedliska 9190, 23% zasobów w odniesieniu do siedliska 91E0 oraz 10% w odniesieniu do siedliska 91F0. Ponadto na pozostałych częściach zasobów siedlisk przyrodniczych 9170, 91E0 i 91F0 zaplanowano w cieciach rębnych, pozostawianie do 5% powierzchni drzewostanów, w formie grup i/lub kęp do naturalnego rozpadu. Przyjęcie obu powyższych środków ochrony jednocześnie, zagwarantuje dalszą kontynuację zachodzącego obecnie procesu unaturalnienia się leśnych siedlisk przyrodniczych, a także przyczyni się nie tylko do odbudowy zasobów martwego drewna, ale i wzrostu odporności na niekorzystne oddziaływanie czynników pochodzenia antropogenicznego, w tym także w sposób istotny, będzie miało wpływ na wzrost różnorodności biologicznej przedmiotowych siedlisk przyrodniczych w obszarze i ich "unaturalnienia"; (3) dla siedlisk przyrodniczych oraz gatunków: 3150, 7140, 91T0, 1188, 1060 i 1145 zaplanowano opracowanie ekspertyzy naukowej określającej stan ich zasobów w obszarze, ocenę stanu zachowania oraz identyfikację zagrożeń i ustalenie (w razie uzasadnionej potrzeby) dodatkowych działań ochronnych. Natomiast odnośnie gatunku 1832 zaplanowano wdrożenie działań polegających na mechanicznym usunięciu roślin wodnych i szuwarowych stanowiących konkurencję dla gatunku w miejscu obecnego

Am

występowania oraz podjęcie działań związanych z wysiedleniem części osobników na nowe stanowisko w celu zwiększenia zasobów i miejsc występowania gatunku w obszarze;

W tym miejscu należy podkreślić, iż zgodnie z treścią decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 10.05.2010 r. znak: RDOŚ-08-WOOS II-66130-002/10/mb, na przedmiotowym obszarze Natura 2000, prowadzone są przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Zielonej Górze, działania związane z realizacją kompensacji przyrodniczej, mające na celu odtworzenie struktury oraz funkcji siedlisk przyrodniczych 6430 oraz 3150 w ramach renaturalizacji pięcio-kilometrowego odcinka doliny rzecznej Gnilej Obry.

Przedmiotowe działania kompensacyjne, prowadzone w formie ochrony zachowawczej, są zbieżne z celami ochrony ustanowionymi w ramach przedmiotowego aktu prawa miejscowego, oraz przepisami prawa krajowego i Unii Europejskiej w zakresie realizacji celów norm środowiskowych, stanowiących obowiązek utrzymania lub przywrócenia właściwego stanu ochrony, przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000.

- 8) zaprojektowano działania dotyczące monitoringu stanu ochrony wszystkich przedmiotów ochrony obszaru oraz realizacji celów działań ochronnych w obszarze. Przedmiotowy monitoring realizowany będzie zgodnie z obowiązującymi standardami metodycznymi stosowanymi w monitoringu siedlisk przyrodniczych i gatunków przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska w ramach realizacji Państwowego Monitoringu Środowiska, z częstotliwością co 5 lat, tj. w 5 oraz 10 roku obowiązywania planu zadań ochronnych, z wyłączeniem gatunku 1832 dla którego interwał czasowy realizacji przedmiotowego monitoringu ustalono na lata 2, 5, 8 oraz 10. Realizacja działań związanych z monitoringiem, oprócz dostarczenia informacji o skuteczności wdrażanej ochrony (i możliwości jej bieżącej weryfikacji), umożliwi także organowi sprawującemu nadzór nad obszarem, realizację dyspozycji określonej brzmieniem art. 31 ustawy *o ochronie przyrody*, a także stanowić będzie merytoryczną podstawę, dla wypełnienia obowiązku, o którym mowa w art. 38 powyższej ustawy przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska;
- 9) dokonano szczegółowej analizy zapisów obowiązujących studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin: Międzyrzecz, Trzciel, Świebodzin, Szczaniec, Zbąszynek oraz Babimost, miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego powyższych jednostek samorządu terytorialnego, a także planu zagospodarowania przestrzennego województwa, których realizacja potencjalnie może stworzyć ryzyko naruszenia zakazu, o którym mowa w art. 33 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody*.

Na podstawie przeprowadzonych czynności sprawdzających, ustalono, iż nie istnieją przesłanki stanowiące podstawę do sformułowania wskazań do zmian w dokumentach strategicznych (planistycznych) ww. jednostek administracji samorządowej.

10) w trakcie prac nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych, ustalono brak potrzeby sporządzenia planu ochrony dla części lub całości obszaru Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycje przepisu art. 28 ust. 3 ustawy o *ochronie przyrody*, którego celem jest: *"zapewnienie możliwości udziału zainteresowanych osób i podmiotów prowadzących działalność w obrębie siedlisk przyrodniczych i siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000"*, zorganizował i przeprowadził z udziałem Wykonawcy projektu planu, cykl spotkań dyskusyjnych, na które każdorazowo zapraszano wszystkie kluczowe z punktu widzenia ochrony obszaru grupy interesu, organy administracji samorządowej oraz zainteresowane osoby prawne i fizyczne. Spotkania warsztatowo - dyskusyjne, zorganizowane zostały w siedzibie Nadleśnictwa Babimost oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, według następującego harmonogramu: I spotkanie – 29 marca 2011 r., II spotkanie - 9 listopada 2011r., III spotkanie - 29 listopada 2011 r. (łącznie we wszystkich warsztatach dyskusyjnych udział wzięło: 59 osób).

Zaproszeni przedstawiciele organów jednostek samorządu terytorialnego, instytucji oraz podmiotów zainteresowanych ochroną obszaru, stworzyli tzw. Zespół Lokalnej Współpracy tj. grupę roboczą pracującą nad sporządzeniem projektu planu zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru, a także szeroko i wnikliwie dyskutującą nad kolejnymi etapami jego opracowania. Dodatkowo, w Biuletynie Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, publikowane były na bieżąco materiały, prezentacje, protokoły oraz dokumentacje z przeprowadzonych spotkań Zespołu Lokalnej Współpracy, w celu zapewnienia pełnej transparentności procesu planistycznego oraz możliwie jak najszerszego udziału społeczeństwa w opracowaniu treści i ustaleń do sporządzanego projektu dokumentu.

W skład Zespołu Lokalnej Współpracy obszaru Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001 weszli reprezentanci oraz przedstawiciele następujących grup interesu:

- 1) Urzędu Gminy w Szczańcu,
- 2) Urzędu Miejskiego w Babimoście,
- 3) Urzędu Miejskiego w Trzcielu,
- 4) Urzędu Miejskiego w Zbąszynku,
- 5) Starostwa Powiatowego w Zielonej Górze,
- 6) Nadleśnictwa Babimost,
- 7) Nadleśnictwa Trzciel,
- 8) Nadleśnictwa Świebodzin,
- 9) Nadleśnictwa Międzyrzecz,
- 10) Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Zielonej Górze,

- 11) Zarządu Okręgowego Polskiego Związku Wędkarskiego w Zielonej Górze,
- 12) Lubuskiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Zielonej Górze,
- 13) Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej we Wrocławiu,
- 14) Agencji Nieruchomości Rolnych Filia w Zielonej Górze,
- 15) Polskiego Związku Łowieckiego Zarządu Okręgowego w Zielonej Górze,
- 16) Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Zielonej Górze,
- 17) Przedstawiciele rad sołeckich, a także indywidualni producenci rolni,
- 18) Stowarzyszenia Klubu Przyrodników ze Świebodzina (Wykonawca projektu planu zadań ochronnych),
- 19) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Celem spotkań dyskusyjnych było wypracowanie przez ich uczestników wspólnej wizji ochrony obszaru Natura 2000 uwzględniającej zarówno obowiązek ochrony przedmiotów ochrony przy wykorzystaniu wiedzy naukowej, jak również potrzeb i aspiracji osób oraz podmiotów korzystających z obszaru do zrównoważonego rozwoju. Wnoszone na bieżąco, w trakcie prac Zespołu Lokalnej Współpracy uwagi i wnioski członków grupy, miały realny wpływ na ostateczną treść projektu dokumentu, poddanego następnie, zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy *o ochronie przyrody*, procedurze udziału społeczeństwa na zasadach określonych ustawą z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, wykonując dyspozycję określoną przepisem art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* oraz § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. *w sprawie sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*, a także art. 39 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, obwieszczeniem z dnia 22 listopada 2010 r. znak: RDOŚ-08-WPN-I-3030-33/10/mb, podał do publicznej wiadomości informacje o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001, podając informację o:

- 1) przystąpieniu do opracowania projektu dokumentu i jego przedmiocie,
- 2) możliwości zapoznania się z niezbędną dokumentacją sprawy oraz o miejscu, w którym jest ona wyłożona do wglądu,
- 3) możliwości składania uwag i wniosków, wskazując jednocześnie 21-dniowy termin ich składania,
- 4) a także wskazał organ właściwy do rozpatrzenia uwag i wniosków.

Powyższy obowiązek w zakresie podania ww. informacji do publicznej wiadomości wykonano zgodnie z czynnościami określonymi w przepisie art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy

o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, publikując w ustawowo przewidzianym terminie wskazane wyżej informacje w formie obwieszczenia z dnia 22 listopada 2010 r. znak: RDOŚ-08-WPN-I-3030-33/10/mb:

- 1) na stronie Biuletynu Informacji Publicznej (BIP) Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,
- 2) na tablicy ogłoszeń w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim,
- 3) na tablicy ogłoszeń wszystkich jednostek samorządu terytorialnego objętych granicami obszaru Natura 2000,
- 4) w prasie o odpowiednim do rodzaju dokumentu zasięgu.

W ramach dokonania powyższej procedury związanej z udziałem społeczeństwa - nie wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, żadne uwagi i/lub wnioski ze strony opinii publicznej.

Zgodnie ze stanowiskiem Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, wyrażonym pismem z dnia 22 listopada 2011 r., z uwagi, iż ww. założenia mają charakter ogólny i zawierają wyłącznie wskazanie elementów, które powinny się znaleźć w sporządzanym projekcie planu zadań ochronnych, bez określenia konkretnych rozwiązań, należy przeprowadzić postępowanie z udziałem społeczeństwa, zgodnie z art. 39 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, także na etapie sporządzonego projektu dokumentu, czyli projektu zarządzenia ustanawiającego przedmiotowy plan zadań ochronnych. W tym miejscu należy podkreślić, iż z uwagi na cel ww. regulacji, czyli zapewnienie społeczeństwu jak najszerszej możliwości udziału w opracowaniu dokumentu, powyższy tryb postępowania (czyli zapewnienie przez właściwy organ dwukrotnego udział społeczeństwa w postępowaniu legislacyjnym) daje najpewniejsze, powszechne prawo zarówno do informacji o środowisku, jak i do czynnego udziału opinii publicznej w jego ochronie, w tym w szczególności, do udziału w opracowaniu dokumentu, którego przedmiotem jest opracowanie planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

Mając powyższe na uwadze, udział społeczeństwa w opracowaniu projektu zarządzenia, zgodnie z art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, został zapewniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, obwieszczeniem z dnia 30 listopada 2011 r. znak: WPN-II.082.18.2011.MB, zawierającym informację o przystąpieniu do konsultacji społecznych sporządzonego projektu zarządzenia ustanawiającego plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001, zgodnie z czynnościami określonymi art. 3 ust. 1 pkt 11 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

W ramach dokonania powyższej procedury związanej z udziałem społeczeństwa - wpłynęły do Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim, następujące uwagi i/lub wnioski ze strony opinii publicznej. W tym zakresie, zgodnie z dyspozycją przepisu art. 42 ustawy *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, poniżej zawarto uzasadnienie zawierające informacje o rozpatrzeniu uwag i wniosków oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa w niniejszym postępowaniu.

1) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Zielonej Górze (pismem z dnia 21.12.2011 r. znak: ZP-732-OP-38/11) zgłosiła następujące uwagi:

- a) Wnioskowała, aby w załączniku nr 5 do zarządzenia, w zakresie zadania ochronnego dotyczącego siedliska przyrodniczego 6410 oraz 91E0 usunąć wydzielenie leśne 06-15-o-00.

Uwaga została uwzględniona w części.

Przedmiotowy adres leśny wskazuje w sposób faktyczny obszar lokalizacji płata leśnego siedliska przyrodniczego 91E0, a nie błędnie wskazanego w projekcie zarządzenia siedliska o charakterze łąkowym 6410, stąd dokonano korekty treści zarządzenia, poprzez usunięcie wskazanego adresu leśnego z zadania ochronnego dedykowanego siedlisku przyrodniczemu o kodzie 6410.

- b) Wnioskowała, aby w załączniku nr 5 do zarządzenia, w zakresie zadania ochronnego dotyczącego siedliska przyrodniczego 91E0 oraz 91F0 usunąć wydzielenie leśne 06-151-d-00.

Z uwagi na bezzasadność formalną, uwaga została nie uwzględniona w całości.

Wyjaśniając stan faktyczny zagadnienia, należy wskazać, iż przedmiotowy adres leśny określa lokalizację funkcjonowania dwóch płatów leśnych siedlisk przyrodniczych 91E0 i 91F0 w granicach wskazanego powyżej jednego wydzielenia leśnego na terenie obszaru uznanego za rezerwat przyrody „Kręcki Łęg”.

Zgodnie z postanowieniem § 1 ust. 2 niniejszego zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001, ustanowiony został z wyłączeniem terenu uznanego za rezerwat przyrody „Kręcki Łęg”, ze względu na zaistniałą przesłankę wynikającą z przepisu art. 28 ust. 11 pkt 2 ustawy *o ochronie przyrody*. W związku z powyższym należy wskazać, iż przedmiotowy akt prawa miejscowego nie obejmuje swymi ustaleniami określonego przedmiotowym adresem leśnym obszaru.

- c) Wnioskowała, aby w załączniku nr 5 do zarządzenia, w zakresie zadania ochronnego dotyczącego siedliska przyrodniczego 6410, wykreślić płaty ekosystemu zlokalizowane w oddziałach: 03-74-w-00, 03-75-n-00 z uwagi na utrudniony dostęp, małą powierzchnię oraz częste podtapianie terenu.

Z uwagi na bezzasadność formalną, uwaga została nie uwzględniona w całości.

AM

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy o ochronie przyrody, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Mając powyższe na uwadze, oraz zważywszy na fakt, iż stan ochrony siedliska przyrodniczego 6410 w przedmiotowym obszarze Natura 2000, ustalony został na poziomie niezadawalającym (U1), należy przyjąć za obowiązek, w świetle przytoczonego wyżej przepisu prawa, przywrócenie do stanu właściwego ochrony ww. siedliska przyrodniczego, poprzez podjęcie adekwatnych (do istniejących zagrożeń) działań ochronnych. W związku z powyższym, przytoczone przez stronę wnoszącą przesłanki (mała powierzchnia siedliska przyrodniczego, utrudniony dostęp, czy częste podtopienie terenu) za dokonaniem czynności wyłączenia z ochrony wskazanych płatów siedliska przyrodniczego, należy uznać za bezzasadne i niezgodne z obowiązującymi przepisami prawa.

2) p. Włodzimierz Netter pismem z dnia 21.12.2011 r., zgłosił następujące uwagi:

- a) wnioskował o zaniechanie wszelkich planowanych działań, zawartych w planie zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Leniej Obry, które w jakikolwiek sposób będą mogły wpłynąć na sposób, zakres i powierzchnię użytkowanych przeze mnie gruntów w obrębie wsi Podmokłe Wielkie, gmina Babimost działki ewid.: 537, 534, 479, 551, 552.

Z uwagi na zasadność formalną, uwaga została uwzględniona w całości.

Wskazane przez stronę wnoszącą działki ewidencyjne o nr 537, 534, 551, 552 położone są poza granicami obszaru Natura 2000, natomiast na działce o nr ewid. 479, w trakcie prac inwentaryzacyjnych wykonanych na potrzeby sporządzenia planu zadań ochronnych dla przedmiotowego obszaru Natura 2000, nie stwierdzono występowania siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt stanowiących przedmioty ochrony obszaru. W związku z powyższym, ustalenia planistyczne określone w niniejszym akcie prawa miejscowego w zakresie działań ochronnych (załącznik nr 5 do zarządzenia), nie dotycząc wymienionych wyżej działek ewidencji gruntów.

3) Indywidualni producenci rolni, hodowcy bydła z Gminy Babimost, pismem z dnia 20.12.2011 r., zgłosili następujące uwagi:

Wnioskowali o naniesienie poprawek do projektu planu w zakresie nie podnoszenia lutra wody w rzece Obrze do stanu powodującego jej wylanie z koryta, pozostawienie na dotychczasowym poziomie terminów koszenia łąk w zależności od potrzeb paszowych, zezwolenie Lubuskiemu Zarządowi Melioracji i Urządzeń Wodnych Inspektorat w Sulechowie na wykonanie bieżącej konserwacji rzeki Gnilej Obry, umożliwienia dalszego prowadzenia cyklicznej bieżącej konserwacji rowów melioracyjnych.

Z uwagi na bezzasadność formalną i merytoryczną, uwaga nie została uwzględniona w całości.

Uzasadniając sposób wzięcia pod uwagę przez organ sprawujący nadzór nad obszarem, zgłoszonych postulatów, należy wyjaśnić, iż przedmiotowy akt prawa miejscowego, jakim jest plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001 nie formułuje w swej treści, zapisów dotyczących konieczności podejmowania działań mających na celu podnoszenie poziomu stanu wód w rzece Gniłej Obry. Ponadto należy wyjaśnić, iż przedmiotowy plan zadań ochronnych nie formułuje także w swej treści bezwzględnych zakazów, co do realizacji przedsięwzięć hydrotechnicznych czy też ograniczenia działalności związanej z bieżącą konserwacją urządzeń melioracji wodnej przez podmioty kompetentne do prowadzenie tego rodzaju aktywności gospodarczej. Niemniej jednak należy podkreślić, iż zgodnie z art. 33 ust. 3 ustawy *o ochronie przyrody*, planowane przedsięwzięcia, które mogą znacząco oddziaływać na obszar Natura 2000, a które nie są bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony, wymagają przeprowadzenia odpowiedniej oceny oddziaływania na zasadach określonych w ustawie z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*.

Ponadto, należy także dodać iż, zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody* zabrania się, z zastrzeżeniem art. 34, podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000, wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony wyznaczono obszar lub pogorszyć integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami w sieci.

Wyjaśniając zagadnienie związane z użytkowaniem rolniczym cennych przyrodniczo użytków zielonych, stanowiących identyfikatory siedlisk przyrodniczych 6510 i 6410, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001, należy wskazać, iż zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy *o ochronie przyrody*, regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000, kierując się koniecznością utrzymania i przywracania do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000. Mając powyższe na uwadze, oraz zważywszy na fakt, iż stan ochrony siedlisk przyrodniczych 6410 i 6510 w przedmiotowym obszarze Natura 2000, ustalony został na poziomie niezadawalającym (U1), należy przyjąć za obowiązek, w świetle przytoczonych wyżej przepisów prawa, przywrócenie do stanu właściwego ochrony (FV) ww. siedlisk przyrodniczych, poprzez podjęcie adekwatnych (do istniejących zagrożeń) działań ochronnych.

Przyjęte działania ochronne w zakresie siedlisk przyrodniczych 6410 i 6510, zgodnie z założeniami projektu Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, zakładają możliwość użytkowania cennych przyrodniczo użytków zielonych, na poziomie corocznego użytkowania kośnego lub pastwiskowego z częstotliwością

od jednego do dwóch pokosów w roku, na podstawie płatności przewidzianych w ramach ww. programu.

Należy w tym miejsc wskazać, iż obowiązek podjęcia ww. działań ochronnych dotyczy zaledwie 0,3% całkowitej powierzchni obszaru Natura 2000 względem siedliska 6410 oraz 2,6% powierzchni obszaru względem siedliska 6510 i wynika z dyspozycji art. 28 ust. 5 ustawy *o ochronie przyrody* oraz § 3 pkt 5 lit. b rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie *sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000*.

Treść przedmiotowego zarządzenia oprócz powyższych uwag i wniosków, uwzględnia także wprowadzone przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim zmiany korygujące dokonane w trakcie trwania konsultacji społecznych, w celu dostosowania zapisów projektu zarządzenia do wymogów prawa powszechnie obowiązującego oraz faktycznych i uzasadnionych uwarunkowań stanowiących racjonalne przesłanki dla podejmowanych działań ochronnych na obszarze Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001. W związku z powyższym, treść ostatecznie przyjętego planu zadań ochronnych dla ww. obszaru, odbiega od treści projektu planu poddanego procedurze konsultacji społecznych.

Informacja o projekcie dokumentu została opublikowana w dniu 6 marca 2014 r. pod numerem: 244/2014 w publicznie dostępnym wykazie danych zawierających informację o środowisku „EKOPORTAL” prowadzonym na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, wypełniając w ten sposób, dyspozycje określoną brzmieniem art. 21 w/cyt. ustawy.

Projekt planu zadań ochronnych zgodnie z dyspozycją przepisu art. 97 ust. 3 pkt 2 ustawy *o ochronie przyrody*, uzyskał na posiedzeniu w dniu 15 marca 2012 r. pozytywną opinię Regionalnej Rady Ochrony Przyrody, działającej przy Regionalnym Dyrektorsze Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim.

Wojewoda Lubuski pismem z dnia 19 marca 2014 r. znak: NK-II.0522.11.2014.KBro działając na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. *o wojewodzie i administracji rządowej w województwie*, uzgodnił projekt zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Dolina Leniwej Obry PLH080001, nie wnosząc żadnych uwag.

Wprowadzenie w życie przedmiotowej regulacji, stanowi wywiązanie się właściwych rzeczowo organów administracji państwa z obowiązku określonego przepisem art. 28 ust. 1 ustawy *o ochronie przyrody*, transponującego przepis art. 6 ust. 1 Dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie *ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory*, w zakresie przyjęcia skutecznych środków ochrony względem wyznaczonego na terytorium państwa członkowskiego obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty.

Ponadto przyjęta regulacja, w sposób precyzyjny i zrozumiały określa w poszczególnych normach zarządzenia m.in. cele ochrony obszaru, jego zagrożenia oraz ustalone środki ochrony przedstawione zarówno w aspekcie przestrzennym (lokalizacyjnym), jak również w zakresie podmiotowym (tj. odpowiedzialności za ich wykonanie). W związku z powyższym, przyjęte zarządzenie i zawarte w nim regulacje, będą miały znaczenie, i oddziaływać będą na właścicieli i zarządców oraz użytkowników gruntów na obszarze których występują siedliska przyrodnicze oraz gatunki roślin i zwierząt będące przedmiotami ochrony obszaru. W szczególności dotyczy to podmiotów zarządzających gruntami stanowiącymi własność Skarbu Państwa i wchodzącymi w skład Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, użytkowników gruntów rolnych, a także właścicieli i/lub zarządców powierzchniowych wód stojących zlokalizowanych w granicach obszaru.

Przyjęcie planu zadań ochronnych, umożliwi także regionalnemu dyrektorowi ochrony środowiska i Generalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska, na podejmowanie i realizację czynności formalno-prawnych określonych przepisami art. 31, art. 32 ust. 2 pkt 3, art. 37 ust. 2 w/cyt. ustawy oraz wykonywanie czynności wynikających § 1 pkt 3 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 maja 2010 r. *zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania "Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne" objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013* (Dz. U. Nr 94, poz. 608 ze zm.). Ponadto, przedmiotowy instrument planistyczny w swych założeniach przyczyni się także do: (1) usprawnienia procedury oceny oddziaływania na obszar Natura 2000, pod względem kwalifikowania (*screening*) przedsięwzięć pod kątem możliwości wywierania negatywnego wpływu na obszar, z zastrzeżeniem jednak, że przedsięwzięcia nie ujęte w planie jako zagrożenia należy traktować jako mogące potencjalnie wpływ taki wywoływać; (2) eliminacji uznaniowości co do rozstrzygnięć administracyjnych w postępowaniach, związanych z zarządzaniem i ochroną obszaru; (3) usprawnienia skutecznej aplikacji w zakresie pozyskania środków finansowych na realizację działań ochronnych, z uwagi na ujęcie ich w planie zadań ochronnych oraz precyzyjne określenie zakresu rzeczowego i harmonogramu ich wdrażania;

Zatem dalsze utrzymywanie dotychczasowego stanu prawnego (bez przyjętej regulacji w formie planu zadań ochronnych), byłoby nie tylko uchybieniem względem przytoczonych przepisów prawa krajowego i Wspólnotowego, ale również byłoby stanem znacząco utrudniającym skuteczne stosowanie obowiązujących przepisów prawa w zakresie ochrony przyrody, przez właściwe w tym względzie organy administracji państwa.

Realizacja ustaleń planistycznych zawartych w niniejszym akcie prawa miejscowego, finansowana będzie zgodnie z przepisem art. 39 ustawy *o ochronie przyrody*, zasadniczo ze środków Unii Europejskiej, a w zakresie nie objętym finansowaniem przez Wspólnotę ze środków budżetu państwa, a także z budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Szacuje się, że koszt realizacji działań ochronnych oraz monitoringowych zawartych w niniejszym akcie normatywnym w okresie obowiązywania planu wyniesie łącznie około 1 300 000 zł.

Zarządzenie nie zawiera przepisów technicznych i nie podlega notyfikacji zgodnie z przepisami rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 239, poz. 2039 ze zm.).

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Gorzowie Wielkopolskim

Jan Rydzanicz

✓
M. Bzdowski